

SÁROSPATAKI

IFJUSÁGI KÖZLÖNY

XLIX. ÉVFOLYAM

Főszerkesztő :
ORBÁN JÓZSEF

Társzerkesztők :
Palumby Gyula, Konez Sándor,
Dobos Zoltán, Ruzsokay Endre.

Felelős szerkesztő:
HEGEDÜS IMRE

1934. ÁPRILIS HÓ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS
KIADÓHIVATAL :
SÁROSPATAK
FŐISKOLA.

MEGJELENIK JULIUS ÉS
AUGUSZTUS HÓ KIVÉ-
TELÉVEL HAVONKÉNT.

ELŐFIZETÉS:
EGÉSZ ÉVRE 3 P
FÉL ÉVRE 1.50 P
EGYES SZÁM 30 FILL.

T A R T A L O M:

h. 1.: A munka himnusza. — Z. Elek Béla:
Tükör előtt. (Az Ige tükrében.) — Novotny
Gyula: Az Országos Theológus Szövetség
elnöki körútja. — Gróf Haller Gábor: A tavasz
elé szórom e dalt. (Vers.) — Tóth Gusztáv:
Sorsunk. — Hegedűs Imre: Falu. (A faluszemi-
nárium.) — Gróf Haller Gábor: Szét ne mor-
zsolj engemet. (Vers.) — h. 1.: Krisztus kato-
nája. — Kovács József: Krisztus rabságában.
Kedves Olvasóink. Hírek. Szerkesztői üzenet.

40 év óta áll fenn

id. Szepessy István
villanyerőre berendezett

Sárospatak legrégebb, legkedveltebb péküzlete!!!

Minden nap friss

Sütődéje

péksütemények,
fehér és barna kenyerek.

Fodrász-

és borbélymunkák

legpontosabban eszközöltetnek

Dobozy István

Sárospatak,

☘ a Patikaközben. ☘

*a diákság felkarolt borbély- és fodrász-
mesterének modern műtermében.*

**Szórakozni jól
és olcsón**

csak a

Comenius Mozgóban

lehet,

mert állandóan a legjobb hangos filmek kerülnek műsorra.

**Diákoknak
kedvezmény!**

**A
diákság
legolcsóbb
bevásárlási
forrása!**

**Illatszere, pipere és
divatáru cikkekben**

NEUMANN MÓR

A MUNKA HIMNUSZA.

A jelek szerint átestünk a gazdasági válságon. Mindentelé bízakodást hallunk, az emberek könnyebben lélekeznek, az életkedv kezd visszatérni, a ráncos homlok kisimul, a lemondástól elernyed karon az izom újra feszülni kezd. Gazdasági téren nagyon bizakodó a hangulat.

A jelek szerint átestünk a lelki krízisen is. A szekták mintha megelégtették volna nagy sikerüket, hódításaikkal megelégedni látszanak s ami halálukat, létalapjuk megrendülését jelenti, megálltak a terjeszkedésben. A kiáradt vizek újra visszatérnek a régi mederbe s folytatják útjukat a nagy Tenger felé. A folyók partján itt-ott még akad egy-egy pocsolya, melynek vizét békák lepik el, vagy káka, nád nő és felszívja a poshadt vizeket.

A vallási közöny minden téren szünőben van, az elvetélt istentelen gondolatok önmaguktól fonnyadnak el és egy óriási vallási ébredés tapasztalható a lelkekben. Munkások, parasztok, urak tömött sorokban sorakoznak fel az Ige szolgálatára. A félárbóca ereszett krisztusi fehér zászló emelkedik már felfelé, a lelkek mélyéről felzeng a hallélujah.

A gyűlölet, szeretetlenség fagyától meggémberedett lelki tagok megmozdulnak az életmeleget adó Szeretet erejétől. Társadalmi osztályok rakják le véres fegyvereiket a Szeretet előtt, a szembenálló sorok megindulnak egymás felé, a kezek egymásba merevednek. A két tábor egy forró kézfogás, kézszorítás. Vannak még kesernyés arcot vágó hátul kullogók, de a szeretet napja recsegteti a még fagyos szívek kéréget, a nem rég még villámokat szóró szemek könnybe lábbadnak és közelednek hátulról előre, nagy ölelkezésre, forró kézszorításra.

Felzendül a munka himnusza, tömött sorokba állanak a megbékélt ellenség testvérek. Elöl a Vezér, a legnagyobb Munkaadó és Munkás, utána a hatalmas lélektábor, minden lélek a posztján, kirendelt helyén: itt kasza-, ott toll-, amott kalapács-ütegekben.

Csendül a kasza, szánt a toll, muzsikál a kalapács és ebből a nagy munkazajból a munka himnusz melódiája tevődik össze.

Millió meg millió izom feszül, agy gondolkozik. Épül a nagy mű: Istenországa.

A munka Isten dicsőségét hirdeti.

h. i.

TÜKÖR ELŐTT. AZ IGE TÜKRÉBEN.

Luk. 24 : 14.

„És beszélgetnek maguk között mindazokról, amik történtek.“

Bársonyos tavaszi susogás száguld végig az élettelen, fáradt földgolyón. Boldogságsejtés teszi titokzatossá a nagy várva-vágyakozást. Sívargó szívek halk muzsikája hozsannát zengedez az Ur elé a feltámadás ünnepére.

A fekete hétköznapok közül a kegyelem ígéréttel piroslik elő a Husvét ünnepe. És készülünk is rá, hogy valamiképen méltatlanokká ne legyünk. A Kegyelem elé nem lehet rongyosan odaállni. Felékesítjük hajlékunkat. Lelkünket is megtisztítjuk a lerakódott porrétegtől, fájó sebektől. És várjuk az ünnepet, várjuk a Feltámadást.

Azt vártuk a husvétől, amit csak ez az ünnep adhat: új erőt a nehéz napokban. A halál után feltámadást, kegyelmet...

Vártuk, hogy lankadó hitünket kipótolja, elvesztett reménységünket visszaadja, elfogyatkozott szeretetünk helyett újat hozzon.

Vártuk, hogy újjáéled életünk. Vártuk, mint örök a reggelt.

És ünnep után...

Beszélgetünk magunk között mindazokról, amik történtek. „És miért vagytok szomorú ábrázattal?“ Ünnepek után gyűrött arccal, fáradtan, álmosan? Miért?...

Járjuk az Emmausba vivő utat, mint akik csak Nagypéntek megrendítő imáját hallottuk: „Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem?“ Természetesnek látszik, hogy az ügy elveszett. Gondolni sem merünk a feltámadásra. Természetesnek látszik, hogy ünnepek után kifosztottaknak, megcsaltaknak, erőtelenekek érezzük magunkat.

Beszélgetünk magunk között mindazokról, amik történtek. Mik történtek?

Legációban voltunk. Ifjúságunk apraja, nagyja azokról beszél, amik ott történtek. Fehér asztalról, pipafüstös csűrök felkavart porfelhőjéről, ezüstről, pénzről, álmatlan éjszakáról...

Virrasztottunk, de nem a feltámadásért!

Kinek jutna eszébe a legáció élményéről beszámolni azon túl is, amit kapott? A csábító-csörgő filléreken túl, a jó hangulat előtt és után, a lélek vídamsága kinek jutna eszébe beszélgetés közben, magunk között?

Pedig mindenkor örvendeztünk, de sokszor nem az Urban!

Talán a bibliai történet teljesedett be rajtunk. A tiszta és felékesített hajlékba hetedmagával költözött be az ördög. És állapotunk gonoszabb, mint azelőtt volt.

Reménytelenül, a magunk sorsát siratva szomorúan beszélgetünk magunk között mindazokról, amik történtek.

Eddig jutottak el az Emmausba menő tanítványok is. Távolodtak egyre Jeruzsálemtől. Távolodtak az Urtól; de a feltámadt Krisztus utánuk ment, velük járt az úton...

Van még segítség? Vagy nincs menekvés: pusztulunk, veszünk?

Míg ilyenekről beszélgetünk, megjelenik lelkedben a feltámadt Krisztus és vígasztal: „miért vagytok szomorú ábrázattal?” Halkan elődbe áll, megáldja fillérideidet, ha kéred: „Maradj veleni, mert immár beestvéledett és a nap lehanyatlott.”

Z. Elek Béla I. é. th.

Az Országos Theológus Szövetség elnöki körútja.

Amikor az Országos Theológus Szövetség 1897-ig visszavezethető hosszú előkészítő munkája után, 10 évvel ezelőtt, alapszabályai összeállítása után megalakult, hadba induló zászlóján a következő célkitűzést olvassuk: „A Szövetség célja: a főiskolán, illetve egyetemen tanuló magyar református theológus ifjúság szervezeti egységbe való tömörítése, lelki egységének ápolása, a jövőbeni magyar református lelkipásztorai között olyan kapcsolatok kiépítése, melyek az egyházi élet elmélyítését célozzák és az irodalmi, tudományos munkásság felkarolását is eredményezhetik; olyan törekvések ébrentartása, amelyek által a keresztyén hit életformáló ereje — öntudatos református egyházi vezetőkön keresztül — élő és ható nemzeti tényező lehet; végül a lelkipásztorkodásra készülő református ifjúság személyes hitéletének elmélyítése mellett missziói felelősségének felkeltése, illetve fokozása.” (Alapsz. 2. §.)

Ez a vezérelv ihlette a Patakról útrakelt elnökséget is, hogy pár napos látogatás keretében szolgálja féltő szeretettel körülvelt anyaszentegyházunk jövőbeni szolgálói között az együvé tartozás és közös cél Istentől megszentelt gondolatait.

A február 28-án megkezdődött út első állomása Debrecen volt. A Seri András szenior elnöklésével megtartott „Hittanszaki Önképző Társulat” gyűlése méltó hangot talált az egyetem theológus polgárai problémáinak megszólaltatására. Feltárták és megvitatták az anyaszentegyház eredményes szolgálatára csiszoltabb és fényesebb eszközt nyújtó theológus képzés reformjának szükségességét, s ugyanakkor felvetődött nemzetünk szolgálatának a kérdése is, mely konferenciái cimbe öntve: „A lelkipásztor nemzetünk szolgálatában” problémaként állott előttünk. A sereg-szemle kiegészítő része volt az egyetem és lelkész-képző intézet megtekintése. Az egyetem bámulatosan felszerelt szemináriumai, az eljövendő theológus képzés szemináriumszerű formáját juttatták eszünkbe. A lelkész-képző szelleme és precizitással felszerelt internátusa kiváltságos miliőről beszélt.

Március 4-ét már Budapesten jegyeztük naplónkba. Itt a „Hittanhallgatók Kálvin János Köre” Hörömpő Gerő szenior által levezetett gyűlésen vettünk részt, ahol ugyancsak theológus képzésünk reformjának szükségessége lett a társalkodás témája, de időt kapott az áldozatos szolgálat és a külföldi theológusokkal felveendő kapcsolataink nagyértékű kérdése is. Budapest református theológiája, ha nem is egyetemi fakultás, de az egyetemi város nagyszerű adottságaival rendelkező főiskola, (Különböző előadások, könyvtárak, múzeumok stb.) Internátusa és étkezője modern, a mai kort megillető higiéniával, kényelemmel és családias jellegével szolgálja a felfelé ívelő theológus életet.

Utolsó állomásunk Pápa, március 8-tól 10-ig adta kincseit. A teológus ifjúság problémáit a Nagy Gyula szenior által irányított „Hittanhallgatók Tóth Ferenc Egylete“ közgyűlésén ismertük meg. Speciális témájuk mellett, mint amilyen a teológiai internátus felállításának sürgetése (a pápaiak kedvéért, félreértés elkerülése végett, a „nátus“ kérdést nem ide vettem), felvetődött nemzeti problémáink közül, különösen a dunántúliakat égetően érdeklő országos baj: az egyke, valamint a teológus ifjúság társadalmi nevelésének kérdése. A pápai kollégium 400 éves szellemének tradíciói érintetlenül még most is elevenen élnek és munkálkodnak, ami a pápai diákoknak méltó büszkesége és megfizethetetlen kincse.

A közösség gondolatát volt hivatva ápolni Palumbo Gyula országos elnöknek minden alkalommal elhangzott rajzoló beszéde, a tanárok és fiúk meglátogatása, amint már fent szólottam, az eszmecserek és a különböző vendégségek.

A körút másik lényeges feladata a nyári országos konferenciának tájékoztató előkészítése volt. Az elnökség által előterjesztett gondolatok és a vándor kongresszus terve mindenütt nagy tetszéssel találkozott. Így nagy általánosságban a Sárospatak—Miskolc—Diósgyőr—Lillafüred és Aggtelek útvonalú vándor gyűlés megrendezése adatott feladatul. A konferencia probléma köre a már elmondott aktuális kérdéseket fogja felölelni részletekre bontva, az egyes teológus egyletek ajánlásainak meghallgatása után felkért előadók bevezetéseivel. A konferencia időpontja az eredeti három és fél nap helyett a kívánságoknak megfelelően módosítva, valószínűleg egy nappal bővül. A gyülekezés Sárospatakon történnék június 22-én.

Harmadik feladatszoportul az egyéni impressziók gyűjtögetését vettük, amelynek csoportosítását a teológiák szelleme, iránya, a fiúk tudományos és hitbeli felkészültsége, problémái, élete és társadalmi szerepe iránti érdeklődés adta meg. Főszűlyt helyeztünk a professzorok, internátusok, konviktusok, ifj. alakulatok, egyesületek, szemináriumok megismerésére. Érdekel a egyes teológiák közvetlen környezetre való missziói hatása és a tradíciók kezelése. Ezekről akartam, illetékes helyen már volt szerencsém, közös meglátásainkat adva — beszámolni.

Adja a kegyelmes Isten, hogy a körút áldásait konferenciánkon gyümöcsöztetni tudjuk.

Novotny Gyula.

A TAVASZ ELÉ SZÓROM E DALT.

A gondok ólmát hányjuk kútba mostan,
mert megérkezett a mi áldott tavaszunk,
én magyarnak, székelynek imádságot
hoztam
és hitet arról, hogy ébren vagyunk.

Áldott hát az ébredés pompája,
áldott a titkot bontó lélek mélye
és az, aki vérrel, könnyel Istent szolgálja,
hog az ember a békességet kérje.

Áldott az Isten, ki sújtja, szereti
ezt a mi drága bánatverte fajtánk
és áldott, ki nótázva repíti az Égnek
a feltámadás magyar imádságát.

A gondok ólmát hányjuk mostan kútba
és reménységünk fordítsuk tavaszunk
a nap a bimbókat már ágaikra szúrta,
egy perc s fák, bokrok virágba borulnak.
gróf Haller Gábor.

SORSUNK.

A fák élesen zöld levelei egy árnyalattal mintha fakultak volna. Mintha sárgultak volna. A természet, ez a pajkos nagy gyerek, egyszerre hátatfordított a Nyárnak és kacagva rohanni kezdett az Ősz felé. A hombár tele volt buzával, árpával. Néhol a határban keskeny földdarabokat szántottak az ekék. Dalt csicseregtek fecskemadarak az útmenti sürgönydrótokon. Peregtek a legyek. Odalátszottak az emódi-, nyéki hegyek. — A szentistváni gőzmalom halványan kivehető hangjára megszólalt az anyám:

— „Eső lesz.“

— „Úgy mutatkozik“ — toldta meg az apám — „csak legalább addig hagyna békén esőtől az Isten, míg letörjük a kukoricát.“

Így beszélgettek ők ketten szép magyaros kiejtéssel az esőről. Az ég pedig tiszta volt, mint az össze nem lehelt tükörlap. Vászoning volt az apámon. Durva és élesen horzsoló. Az inget anyám szőtte hosszú, régi téli estéken magafonta virágoskenderből . . . Kocsi haladt el kapunk előtt az úton. A kocsiról egy kofaasszony bekiáltott hozzánk az udvarra:

— „Szőlőt vegyenek.“

. . . Akkor nyáron nagyon jó nevelő idő volt. És szeptember hetének első szombatján egy országos szekérral három sárga ló ötször hozott kukoricát az udvarunkra. Milyen kényes volt — én Istenem — annak a három lónak a járása. A nyergest Gidrának, a rudast Keselynek, a lógóst pedig Csillagnak szólítottuk . . . Egy bolond gyerek, fekete szemű, vézna és nyulánk — aki én voltam — mennyit kocsikázott akkor nap! . . . Szeptember hetének első szombatja annó 1925! . . . Jól esik nékem visszagondolni az akkori kocsikázásra, mint koldusnak a tegnapi falatra. Hogyne! Hiszen azóta, kilenc esztendeje mindig gyalog járok . . . Mindig gyalog járok! . . .

. . . Fény-arcával belemosolygott a hold az őszelő-est homályába, mint egy szemérmes lány, ártatlanul. A szél gyönyörű meséket meséltett a mesgyn álló vaskos akácok hűvös lombjaival. A mese szép volt. Szerelmesen szép. Mint egy altatódal. Züm . . . züm . . . Néhol a faluban hamis kutyák ugattak a leányhoz járó legények után. Ócska pajtánk szalmafedele közt egy bagoly hozzákezdett kuvikolni . . . Kuvik . . . kuvik . . . Élénk falusi kis csapat, emberek, asszonyok, leányok, begyültek a fészerünk alá és nagy beszélgetések közt fosztani kezdtük a kukoricát. Sütött a hold. A Kesely nagyot nyerített az ólban a jászol felett . . . És mi fosztottuk a kukoricát. A csövek tömve voltak fillérnagyságú sárga szemekkel. Selyemfínom kukoricarojtból műbajuszt csináltam gyermek arcomra. Bakfittyeket hánytam a puha kukoricafosztásban. Az apám — ez volt a szokása mindig — incselkedve sokszor ütött nyakon. Eleseket, holdgokat kacagtam. . . . Az édesanyámnak — nem tudom mért — könny csillogott a szemében. Ferkó, a cselédünk, izmos vállán négyesével hordta a nehéz kukoricakoszorúkat a házunk padjára.

— „Ferkó, az Isten fádat“ — szólt egyszer az apám — „ne vigyél

egyszerre olyan sokat, mert ebbe' a vakságba mellé találsz lépni a létra-foknak. Oszt nyakad töröd“.

— „Nem vagyok én olyan imilyen-amolyan anyámasszony katonája bátyám“ — mosolygott hetykén a legény — „hogy nyakam törjem“.

Fekete szemű nyurga kölyök — én — tágranyilt szemekkel néztem a padunkra kukoricát hordó Ferkó után. Nohiszen nézhettem is!... Ez volt az utolsó nap, amikor „be vittek“ az apám házába... Azóta kihordtak onnan mindent. Azóta kiürült a hombár. Üres lett a pad. Holdvilágos, utolsó, boldog kukoricafosztó esténk!...

Anno 1925!...

...Két napra rá vonatra ültem az anyámmal. A vonat nagy gőz-susogások közt megindult velünk az idegen felé. A vonat, mint erős ék a jól hasadó fát, könnyen szelte át a messziséget. A vonat egyhangú kat-togása mintha ezeket sugta volna:

— „El... El... El... Ki tudja, hogy mikor vissza? El... El... El.“

Elmaradt a falum mögöttem, mint egy álom. Vonatmegálláskor állomásokat kiabáltak a kalauzok. És mint csúf démon, vigyorgott rám a Sors, a Végzet, az Élet... Óh ha tudtam volna!... Istenem!... Akkor még tele volt a hombár. Négy ló állt a hidláson. Két tehenet fejt az anyám. Akkor még volt az apámnak is, az anyámnak is ünneplő gunyája... Istenem! Akkor még!...

Azóta már!... Évek posványában, mint értékes buzogány, elsüppedt a mi boldogságunk...

...Sűrű esztendőök, mint a jó Isten szijostora elpattogtak felettünk. Sok tavasszal hoztak azóta lombot a fák, sok ősszel csípte el a dér a virágszirmokat, de mi mint kőszikla maradtunk egy helyben mindahárman — a csonka ország földjén ismeretlenül jó magyarnak.

...Nyole esztendőt csavarogtam álmodozva szebb jövőről, mint egy bolygó zsidó... Rosszak voltak hozzám az emberek. Csalfán elkerült a szerencse. Sokszor szerettem volna nagy bűnbe esni... Sokszor szerettem volna hirtelen párává változni és elveszni, mint egy eltévedt madár... Rosszak voltak az emberek... És én nem birtam rossz lenni. Valahonnan édes szavakat hajtott fülembe az emlékezés. Sokszor kezdett imádságba a multam. Valahol él két vén cseléd, akiknek a reménysége vagyok... Egyszer, mikor nagyon fájtak az emberek, felütötte lelkemben fejét a vágy, mint padláson éjjel az egérrágcsálás:

— „Haza! Haza! Hazamenni!...“

...Beléptem a kis kapunkon. Az udvarunk be volt gyepesedve. — A pajtánkról lehordta a szél a szalmát. Üres volt az istálló... Egy perc mulva két öreg cseléd tipegett előmbe. Arcon csókoltam őket. Szomorú volt a mi találkozásunk, mint a toronyomlás. Anyámból, a régi egészséges paraszt asszonyból lett egy összeaszalódott roncs test. Az apám könnyezve mutogatta jobb karját. Nem birta felemelni. Megbénult szegény. Az idő beteg fájáról lehulltak az évek. Mi pedig koldusok lettünk, nyomorultak és szegények.

— „Hol vannak a lovak?“ — ezt kérdeztem először.

— „Hm... Hol? — gyenge volt az apám hangja, mint a sebesült katonáé. — „Elvitte a baj. Eladtuk.“

— „Hát a hombár tele lesz-e az idén?“ — kíváncsiskodtam tovább.

— „Viszik azt fiam az adósságba. Egyenesen a gép alól“ — panaszkodott az apám. — „Nem úgy van má', mint régen volt. Tudod-e, hogy a nagyanyád féle három holdat is eladtuk?“

— „Uristen“ — csak ennyit birtam sóhajtani, mert eszembe jutottak a lépényi keskeny nagyanyai földek a réten, a borjújáráson, az ugarban, a gyepi földön, amikbe idegen vágja ezentúl az ekéjét, amik többé soha se teremnek az apámnak.

— „Hát oszt akarsz-e még tovább tanulni fiam?“ — érdeklődött az apám a jövőm iránt — „vagy kapsz már így is valahol valamelyes irtok állást?“

A kérdés váratlan volt, mint télen a napfény. Eszembe jutott a sorsunk: szegények vagyunk... rosszak az emberek... nehéz az élet.

— „Pap szeretnék lenni“ — mondtam.

— „Én nem bánom fiam“ — mennyire fájhatott Istenem szíve az apámnak, mikor mondta! — „Nem bánom. De én már nem bírok többé érted fizetni. Egy garast se. Egy fityinget se.“

Lassan ránk esteledett. Homályba szótt bennünket az alkonyat. Hazafelé jött a mezőről a csorda, meg a nyáj. A mi udvarunkba nem tért be sem tehén, sem disznó. Horgasztott szemekkel néztünk a földre.

— „Enni kék má' valamit“ — törte meg az apám a csendet.

Édesanyám görnyedt testtel elénk tett egy pille kenyeret. Elosztottuk három részre. A hold most az egyszer, mintha nem nevetett volna... Ránktenyerelt, mint a sorsunk, a homály.

... Azóta élünk.

Még mindig...

Még mindahárman...

Sokat szoktunk imádkozni.

Tudjuk, hogy az életsivatagon csak átutazó lélek-karavánok vagyunk.

Jó az Isten.

Gondoskodik mindhármunknak minden napra egy vékony karély kenyérről.

Vékony karély kenyér lett a sorsunk.

Élünk... Élünk...

Óh mennyisokan élnek még így rajtunk kívül szegényen, rongyosan, koldusan?

Ki tudja hányan az elárvult haza földjén?

Életsivatagon Cél felé haladnak a lélek-karavánok.

Halad a lerongyolt, fehér lélek-gárda...

Kipp... Kopp... Kipp... Kopp...

Nagy fejszeütésekkel az idő ácsolja számunkra a koporsót fájdalomkából, bajokból...

Kipp... Kopp... Kipp... Kopp...

Tóth Gusztáv II. é. th.

FALU. A FALUSZEMINÁRIUM.

Minden korszaknak megvannak a maga sajátos eszmeáramlatai, melyek kényszerítően hatnak a kor embereire. Bármennyire menekül előle az egyén, bármennyire dugja be fülét két kezével, hogy ne hallja meg új dallamát, bármennyire tapasztja be szemét, hogy ne lássa még addig ismeretlen színösszetételeit, az eszmeáramlatok torkon ragadják az embert, letépik szeméről és füléről az odatapadó kezeket és kényszerítő erővel készítetik arra, hogy szemtől szembe álljon velük, hogy vitatkozzék velük, hogy döntés elé állítsák és hogy ellenállhatatlan erővel rátenyereljenek szellemi és lelki életére.

Minden kornak meg voltak a maga nagy eszmeáramlatai, de most itt nincs időnk arra, hogy azokat megvizsgáljuk, csak egyre szorítkozunk, hogy a mostani kor eszmeáramlatait, azoknak keletkezéseit és forrásait vegyük röviden szemügyre. Tesszük pedig ezt azért, hogy azok alapján lássuk meg a faluszeminárium által végzett munka indító okait. Tehát dolgozatunk első részében szólni fogunk a faluszeminárium keletkezéséről, közelebbről a sárospataki faluszeminárium keletkezéséről, dolgozatunk második részében pedig a faluszeminárium kérdéséről, célkitűzéseiről.

I.

A világháború után új korszak kezdődött az emberiség életében. Ennek a korszaknak eszmeáramlatait a legellentéteesebb ideák színezik: a vakbuzgó vallásosságtól kezdve az istentagadásig, a nemzetköziségtől kezdve a legszűkebb sovinizmusig, a szociálizmustól kezdve a kommunizmusig. Azonban minden eszme csak elvont dolog marad, míg a gyakorlatban meg nem valósul és érzékileg testet nem ölt. Pl. a marxi ideák mennyi hóbortos lelkű fellegekben járó embert ragadtak meg és ejtettek rabul mindaddig, míg a gyakorlati életben előttünk nem állt egy halva született gondolat torz és nyomorék testet öltése. Minden elmélet arra törekszik, hogy a gyakorlatban érvényesüljön, de ha az elmélet vad idegen a gyakorlati élettől, úgy jár, mint a melegégöv üde-zöld növénye, ha azt Grönlandon akarják kitenyészteni. Idegen talajban elcsenevészsedik és fanyar gyümölcsöt hoz. Vannak azonban olyan eszmék, melyek a szív televényébe könnyen le tudják eresztani gyökereiket és dúsan meghozzák élvezhető áldott gyümölcsöiket, melyek egy nemzetnek vagy épen az egész emberiségnek adnak táplálékot.

A mi korunkat jellemző egészséges eszmeáramlatok a következők: szocializmus, nacionalizmus, humanizmus, amelyeket egy nagy összetevő egységbe foglal össze a keresztyénség. Itt kecsegtető volna ezeknek az eszméknek forrásait, keletkezését, jellegét megvizsgálni, azonban kitzűött célunk rövid elérésének érdekében le kell mondanunk róla. Csak annyit jegyzünk meg róluk, hogy faluszemináriumunk keletkezésénél ezek az eszmeáramlatok közreműködtek. A háború véromlásától megcsömörlött népben a segítve-segítőbb gondolatok kerültek felszínre és váltak uralkodókká, a lerongyolódott katonák, az elszegényedett munkásság és paraszt-

ság, a kopott kabátújjas hivatalnokok, a hadiözvegyek és hadiárvak siralmas helyzete, az ország koldussá tétele a szociális eszméket ébresztette fel az emberekben s a bajbajutottakon való segíteni akarás töltötte el a lelkeket. A nemzetiségek örült légzálmái, a kommunizmus esztelen rombolásai pedig a tudatalatt lappangó, de az emberből végkép soha ki nem irtható nemzeti, faji eszméket robbanó kitöréssel hozta felszínre s végül a gyenge erkölcsi alapzatokon tétovázó, nagy-nagy lázas sietséggel kereső ember egész létalapját megtámadó lelkiválság óriási erővel követelte a beteg lelkek számára a válságot feloldó váltságot. Végeredményben oly szomjúság lepte meg az egzisztenciális nyomorúságának kibírhatatlan nyomását érző lelkeket, hogy olyan mohósággal estek neki a váltság keresésnek, mint talán csak a Krisztust közvetlen megelőző korban a pogány váltság vallások. Ha a hívő nem találta meg lelkiszomjúságának éltető forrásait, vallási beteges rajongásában leszakadt az egyház testéről és a gomba módra szaporodó szekták elernyedést adó ölelésébe vetette magát mindenről megfélekedve.

Ezek tehát azok az élesebb színek, melyek kivehetők általánosságban, közelebbről magyar szemmel is a legújabb eszmeáramlatok szírványából. Tehát Magyarországon is kezdtek az ilyesféle kérdések után érdeklődni az emberek. Különösen a megszállott területen levő magyarság helyzete egy érdekes meglátásra juttatta el a nyitott szemmel járókat ugyanis ott kitűnt, hogy annyi az igazi, gyökeres magyar, amennyi a falvakon él. Így tehát itthon is a falvak felé fordult az érdeklődés. Megcsonkíttatásunk, a magyarság pusztulása a falu felé fordította a nagyobb figyelmet. Így került középponti kérdéssé a falu kérdése. Kezdték többen törődni a faluval, a paraszttal, a munkássággal és míg a háború előtt az volt a legégetőbb kérdés, hogy miképen emeljék a falu műveltségi színvonalát magasabbra, most az lett a jelszó: *mentsük meg, ami még megmenthető. Mentsük át a jövőre a magyarság elkallódní akaró drága értékeit.* Tehát most legfontosabb a mentés munkája. De e mentéshez nem elég csak a szándék, a jó akarat, hanem a módszer, a tervszerűség és a rendszeresség is. Ezt a módszert és rendszert el kell sajátítani valahol. De hol? Egy falu kérdésekkel foglalkozó egyesületben. Tehát kényszerű szükségességgel zörgetett az idők vaskapuján és egyszer csak kinyílt a kapu s megjelent a zörgető és ott állott előttünk a falu szemináriuma.

A tavaszi súlyos fekete fellegnek, mely a dombtetéjét sűrölja nagy lomha elhúzással, elég egy villámszikra és megdördül s megered a megtermékenyítő áldott eső. Itt Sárospatakon is vajudtak a lelkek, csak kellett egy valaki, aki megadja a lökést az egész ügynek. És a *Püspök úr* ősi hatalmas beszéde megadta az elinduláshoz a tervszerű, jól irányított lökést, aki a forrongó lelki vajudásokból megszületésre készítette az eszmét. Most már meg volt törve a jég, csak még itt Sárospatakon kellett egy vezér. Mindjárt akadt kettő, két falut szerető, faluért lángoló lelkű ember: dr. *Szabó Zoltán* és dr. *Újszászy Kálmán* professzorok, akik meghallották és megértették a kor követelő szavát és a kötelesség szorító kényszere alatt az ifjúság élére álltak, és kezükbe vették a faluszeminárium hófehér zászlaját. A *Püspök úr* is rokonszenvvel viseltetett az ő lelkében is már régóta forró drága eszme iránt és a Közlönyünkben is meg-

jelent.ajánlólevél is az ő faluszemináriuma iránt érzett és megmutatott szeretetének jele.

A sárospataki faluszemináriumhoz hasonló az újpesti szetlement és a szegedi fiatalok szemináriuma, hol inkább szociális színezetűbb, míg Kolozsvárt inkább faji, nemzeti színezetet nyert ez a munka. Ez érthető is, mert Budapesten a külváros nyomora, Szegeden a tanyavilág népének szorult helyzete, Kolozsvárt az elnyomott magyarok szükségképen rányomják a maguk bélyegét a munka céljaira. Itt Sárospatakon inkább a vallási, különösen a református vallási oldal az uralkodó.

II.

Láttuk nagy vonásokban a faluszeminárium kialakulását, most még nézzük meg annak *módszerét* és *célkitűzéseit*. Az előbb láttuk a falu értékmegtartásának *miért-jét*, lássuk most a *hogyan-ját*. A faluszemináriumban kettős munka folyik: *belső* és *külső* munka.

A *belső munkához* tartozik: a falu életét tárgyaló szépirodalmi munkák, a faluval foglalkozó tudományos művek áttanulmányozása, a felvetett kérdések megismerése és megoldása, tervkészítés a falu beható tanulmányozására. Mert azt be kell látnunk és ismernünk, hogy még ha faluról kerültünk is be és rajongásig szeretjük is a falu népet, segíteni addig nem tudunk rajtuk, míg meg nem ismertük őket a maguk valóságában. Mert minél jobban megismerjük a falut, annál jobban meg tudjuk szeretni ennen vérünket és az is igaz, hogy a szeretet segítő szerepet játszik a falu megismerésében. Azután kellene bizonyos előtanulmányok azért, hogy meg tudjuk különböztetni az eredetit az elkorcsosulttól. Bizonyos értékelési képességre is szert kell tennünk, tisztába kell jönni észjárásával, szókincsével és azokkal az úttal, melyeken meg tudjuk közelíteni néha nagyon is elzárkózott lelkivilágát. — Belső munkához tartozik még a begyűjtött módszeresen megfigyelt anyag rendszeres feldolgozása, mely megint itthon történik. És messzebbmenő terv: ezeknek a módszeresen megfigyelt falvaknak először református népességének fogyó vagy növekvő mutató rajzát elkészíteni, azután a miért kérdésre (fogyó illetve növekvő) feleletet adni. Még további terv: sorozatos faluszemináriumi könyveket olcsó áron kiadni. De ez már érintkezik a külsővel.

A *külső munkához* tartozik: a falukiszállás, melynek célja az, hogy az élet talaján álló valóságos falut, élő embereit ismerjük meg úgy, mint a maguk mindennapi valóságában vannak. A felállított elméleteket a gyakorlati életből ellesett megfigyelésekkel kijavítgatjuk. Továbbá, hogy észre vegye a nép, hogy a középosztály övele is törődik, érdeklődik sorsa, állapota iránt, szereti őt, nem nézi le, hanem valóban édestestvérének tekinti. Ujságokat, olcsóbban megszerezhető jobb könyveket, melyek nem mérgezhetik meg a lelkét, kivisz számukra azért, hogy az olvasási ingert, olvasási kedvet felébressze bennük. Még először csak ezt. Aztán olcsóbb könyvsorozat, mely egyrészt szépirodalmi, másrészt pedig tudományos (gyakorlati és elméleti) megindítana, amelyhez betűhűségénél fogva, többet tudás vágyból a maga lapos erszényéhez mérten hozzá tudna jutni. A faluszemináriumnak egy nagy népszerűsítő célja is van és végül az is

célja, hogy jó falunevelőket, képzett faluvezetőket és a népen ne csak segíteni akaró, de segíteni tudó lelkészeket küldjön ki.

Az első félévben 16 tagja volt, a második félévben már 19, de kívánatos volna, ha minden hittanhallgató (sőt tanítóképzős is!) faluszeminarista lenne. Mert a lelkészek és tanítók 90 százaléka faluvezető lesz, kívánatos hát, hogy érdeklődjenek eljövendő gyülekezetük, iskolájuk, Istenházuk és párbérfizetőjük iránt nagy szeretettel és ismerjék őket úgy, mint áttanulmányozott könyveiket, s szeressék őket úgy, mint édesapjukat, édesanyjukat, édes testvérüket. Azt szokták nekünk szemünkre hányni, hogy műparasztoskodók vagyunk, hogy csak azért foglalkozunk mi a falu kérdéseivel mivel ez ma divatos. Aki így beszél, az nem érzi, mit jelent a szélzúgásában jajgató zokogás, az nem látja azt, hogy mikor én kényelemben élek, akkor felém mered édesapám izmos kérges barna ökle, az nem látja, hogy édesanyám fájdalmas arccal néz rám és nem veszi észre, hogy testvéreim segítsé, menté, kényezteté karjai görcsösen remegve nyúlnak felém. *A faluval, a paraszttal foglalkozni nem divat, hanem faji és krisztusi szempontból a legégetőbb követelmény.* *Hegedűs Imre.*

SZÉT NE MORZSOLJ ENGEMET!

Rest bennem a nyugalom paripája,
néha csökönyösen megállok félúton,
még a patkókat is elhajítom
s rám tenyerel egy véres unalom.
— Oh, ilyenkor fenyíts meg, Uram! —

A kedvem nagy dolgokat szeretne,
de erőm hamar álomba bágyad
s kihül a szívem melege:
idegen előttem nagy, szent vágyad.
— Ilyenkor fenyíts meg, uram! —

Ha csöndesnek hallod a hangom
és az igazságot nem kiáltom,
ha magamra oktalan haragszom
és az életemet apróra váltom:
ilyenkor is fenyíts meg, Uram!

Kitárom meztelenre lelkem
és véresre, amint van, a szívem,
megmutatom az én keresésem
és bűneimet fájón, híven.
— Uram, ne haragudj azért rám! —

Vizsgáld meg nagy árvaságom okát,
dalaim bizarr bátorságát
és ha szánod azt az utazó poétát:
szenteld gránittá szándékai útját,
úgy, amint Te azt gondolod.

Bűnökben leledző szegény szívemet
mentsd meg, Uram, az örök dobogásnak,
sokasítsd rogyásig boldog terhemet:
csak jajj, szét ne morzsolj engemet!...
gróf Haller Gábor.

KRISZTUS KATONÁJA.

Dr. Szabó Zoltán theol. professzor a borsodi KIE konferenciáról elhozott magával sok élményei között egy élő virágcsokrot, egy eddig még kevesek által ismert parasztembernek, a sajoszentpéteri Kovács József testvérnek a konferencián tartott beszédét. A beszéd egy kedves levél kíséretében érkezett meg, melyben az alázatos lelkű, Krisztus által megragadott Timótheus beszél halkán, kissé elfogódva, de teljes öntudattal. Ő a kicsiny szentjános bogár, ő, aki 36 évig sóvárogva állt az egészséget, életet

adó Bethesda partján, mielőtt megragadta az Ur, ő, aki fagyú tömeg volt, míg az Ige kanóca a Lélek tűzétől lángot nem fogott benne, ő most, habár gyér világosságot is nyújt, mert messze van — vallomása szerint — a nagy ívlámpáktól, egy kis körnek világít, hol a mélységekben undok férgek nyüzsögnek, de ettől a kis világosságtól is futva menekülnek a Gonosz fertelmei. A szekták részéről sokat elhangzott vád, hogy a mi keresztyénségünk csak a papoké, akik muszájból, a megélhetésért hirdetik a Krisztust, ime most már két Kovács cáfol, Kovács Péter és József, de hisszük, hogy más Kovácsok is vannak a magyar falvakban, kik bizonyosságot tesznek nyiltan, öntudatosan, hogy a református keresztyén vallás átjárta a magyar nép minden társadalmát, hogy az egyetemes papság nemcsak elv, hanem a valóságos életben is megvalósulhat. Egy paraszt apologéta, egy paraszt protestáns, a szó igaz értelmében bizonyosságtevő áll előttünk Kovács József személyében. Kedves Testvér, nem baj az, hogy csak gyertya, csak mécses, mert ez a világosság sokkal egyszerűbb és nincs olyan mesterkéltné, mint a villany. Nem Kovács József testvérnek mondunk ezért a beszédért, ezért a bizonyosságtevésért köszönetet, hanem Istennek adunk érte hálát, aki megmutatta, hogy nem kell a Krisztus evangéliumához, vagy még helyesebben, nem elégséges az Ige megértéséhez a gimnázium vagy theologia, hanem a Lélek megvilágosító ereje. Ha valaki magasabb iskolákat végez is, a hit dolgában ott áll, ahol az elemi iskolából kikerült gyermek, mert a hitet nem az iskolák adják, hanem Isten nyújtja kegyelemből. Higgye meg, kedves Testvér, hogy egy tanult ember, ha elég alázatos, szegyenkezve bevallja, hogy neki nehezebb hinni, mert több a kisértése. Boldog ember, aki megérezte a Krisztus közelségét, kit megérintett a Lélek forrósága, ki bizonyosságot tud tenni, ki tud világolni a maga kis mécsesével hacsak egy kis környezetnek is. Itt van az az üde csokor, amit Kovács József testvérünk elosztott a borsodi konferencián; olvassák el, akik még nem hallották és gondolkodjanak el egy kicsikét rajta.

h. i.

KRISZTUS RABSÁGÁBAN.

K. ifj. Testvéreim! A bízó és a bizonyosságtevő ifjúról azt mondják, hogy legelőkelőbb a társasága, mert ő az Örökkévaló Istennel lakozik. Én saját meggyőződésemből azzal egészítem ki ezt a magasztos feltevést, hogy a bízó, bizonyosságtevő ifjú a legboldogabb, mert mint az erdei patakok tiszta csobogása az eltikkadt vándorok szomjának, úgy buzognak az ő szívéből is a szent bizonyosságtevésnek szomjas lelkeket üdítő tiszta források. Igen ám! de hol vannak a mi időnkben ezek a bizonyosságtevő ifjak? Bizony ritkábbak ezek mostanában, mint a Szahara perzselő sivatagján az életűjítő s az enyhet adó oázis. Pedig Testvéreim, majdnem kétezer éve már annak, mióta zeng a szent parancs: Menjetek és tegyetek tanítványokká mindeneket! A tanítás azóta folyik, az evangélium hirdettetik. Dehát a megtért, az újjászületett ifjak, a Szent Lélek tűzétől megkeresztelt tanítványok serege nem mutatkozik sehol, nem gyülekezik sehol e kék egű Judeának terein? Óh mi szomorú látni azt, amikor csak imott-amott van egy-egy félnék bizonyosságtevő. Pedig a mi ifjaink ismerik a történet-

könyvéből nagyon jól Krisztust és hogy szívükben nem adnak sohasem Neki helyet, bizony viselni fogják következményeit.

De vajon nem így áll-e ez a családok életében is, nem az Ő nagy nevééről nevezzük-e magunkat mindannyian keresztyéneknek? Miért van hát, hogy az Ő mindenkori ellenségei vagyunk? Miért van hát, hogy Őt káromolja az édes apa is fertelmes undok szavaival úgyszintén a fiú? Bizony az jön ki szájukon ami a szívükben van, mert amint mondja a nagy apostol: A szív teljességéből szól a száj. Édes apák! Nagyrészből ti gondtalan nevelők! És ti szennyes ajkú Istentkáromló fiak! Mondjátok! Mondjátok! Nem tudjátok ti azt, hogy Isten az erős, a hatalmas, megemészto tűz lessz azoknak kik meggyalázzák, kik megkáromolják az Ő dicsőséges nagy nevét? Nem tudjátok, hogy az angyalok betakarják orcájukat az Ő jelenlétében? A kérubimok és a fénylő szent szeráfimok nem tudjátok, hogy a legszentebb ünnepélyességgel közelednek trónjához. Testvérem, édes Testvérem! Hát csak te a kicsike bűnös emberparány, hát csak Te ne tisztelnéd, hát csak Te ne imádnád a legszentebb tisztelettel Őt? Az ég és föld leghatalmasabb Urát Istenét? Hát csak Te ne szolgálád Istent, szerelmes szent Fiát Krisztust a Királyt? Igaz! Nem csodálkozom rajta, ha vonakodnak is e fehér pogányság mámorittas modern fiaai a tövis koronás Király szolgálatában járni. Mert hiszen tudják ők azt nagyon jól, hogy azok, kik Jézus nyomdokain akarnak haladni, csak egyszerűen élnek csak mint a szegénység is bizony pártfogó nélkül, mint az igazság. Mert nem jobb-é a gonoszok táborában hamis zsákmányon osztozkodni, hol igazságok hamis szövetéből jellem ruhákat gyártanak s öltenek magukra az emberek? S nem jobb-é az istenített Cézárook tivornyás éjszakájának kéjtanyáiban gondnélküli bűnös gyönyörökben élni, mintsem a betegek a nyomorgók s a bélpoklosok lenézett Királyával a fertőzött rongyokban sinylődők között munkálkodni? Nincs, nincs a mi ifjúságunknak szüksége Krisztusra, mert az Ő útja a Lázárook, a rongyosak és betegek közé vezet. Testvéreim! Nem ítélkezni akarok felettetek, mert én is ítélet alá esem, csak arra kérlek benneteket testvéri szívem alázatával, hogy tartsátok mindenkénnél legnagyobbnak, nem csak szavakban, de cselekedeteitek megmutatásában is bizonyosságot tenni Krisztusról és éneket zengenki nagy nevének, mert oly jó ez a szívnek és oly megnyugtató a léleknek... De Te, ki ott állsz, te gondterhes arcú édesapa, mondd, miért ömlenek könnyeid, az lett a sorsod mint volt a Iairusé, meghalt egyetlen leányod talán? Már ott is nyugszik a ravatalon csalódott élete vígasztalan bús ravatalán? Ne sirj! Ne sirj! Vígasztaljon az a boldogító tudat, hogy most is itt jár közöttünk az, kit csodásan gyógyító orvosnak, élet fejedelmének, dicsőség Urának, halottakat feltámasztó és bűnös sziveket Megváltó Krisztusnak ismer a nagy világ. Keresd hát fel Őt, meglásd, ha hiszel Benne, halottas házad mennyegzői hajlékká válik és gyászod örömmre változik. Hát te, te fekete gyászruhás, Naini özvegy, te miért zokogsz oly fájdalmas jajongással, és mi az a nagy sokaság körülötted, gyászmenet talán? Persze egyetlen fiadat kíséred ugye, a bűnös örömkök, az erkölestelen élet halottját, a romlás a kárhozat temetője felé? Óh szünjék jajjongó keserved panaszszava; nézd, ott jön szembe e menettel egy jóságos Idegen. Akit eddig talán nem ismertél még, mondd el csak Neki szived fájdalmát, mert hiszen

(M.), *Emödy László (St.), Nádházy Bertalan (Dv.), Papp András (Bp.), Palumbo Sándor (M.), dr. Philipp Ernő (Bp.), Zsoldos Benő (Budapest)* 3—3 P; *Borsos József (Sz.)* 2 P, *Hurfy Mária (Ny.), Bíró Lajos (T.), dr. Tervey Tamás (D.)* 1·50—1·50 P. **Kiadóhivatal.**

HIREINK

— **Farkas István** püspökünk április 10-én Budapestre utazott, ahol hivatalos ügyeket intéz és résztvesz az egyetemes konvent tavaszi gyűlésén. Budapesten marad ápr. 20-ig, 21-től ismét Miskolcon van.

— **Dr. Rác Lajos nyug. theol. professzor** e hónap 15-én ünnepelte 70-ik születésnapját. Nekünk kétszeres örömmel nézünk, mert theológiánk nagy tudású tanára, ezelőtt 49 évvel ő rakta le Közlönyünk alapjait és még ma is szakít annyit lelkéből, hogy a Közlöny hasábjain nagy érdeklődést kiváltó írásokat közöl lelki kincstárából, tapasztalatainak gazdag tárházából. A becsületos fehér ősz haj, az öreg horában is ifjú, minden szép és nemes után érdeklődő lélek a hét évtizedet átélte. Hála érte Istennek, hogy sokaknak világító lámpása, áldás legyen örökké-munkás életén, tisztelet és megbecsülés övezzé!

— **Dr. Mátyás Ernő** „Pál apostol megtérése“ címen kiadta legújabb könyvét. A nagy tudásnak ez a könyve ismét bizonyosságot tesz arról, hogy mennyi kincset helyezett el az Ur isten az ő lelkébe. Ő pazarolja kincseit, mert beszélnie kell, mert nagy az éhség és szomjúság Krisztus után. A mindenkor aktuális Pál megtérését mutatja be egészen új oldalról ez a hatalmas terjedelmű, izlésesen kiállított kötet.

— **Balázs Győző** miskolci ref. reál gimnáziumi vallás tanár április 14-én délután a Theol. Egylet meghívására eljött Sárospatakra és előadást tartott egy gyűlés keretében. Előadásának címe: Jézus a gimnáziumban. Nagyszerű meglátások, frappáns gondolatok és diákok szerető szív voltak azok, amit ebben a kedves közvetlen előadásában

nyújtott a pataki theol. ifjúságnak. Lelkünkre kötötte, hogy mindig a szívünk legyen az a híd, mely összekapcsol bennünket hallgatóinkkal. — Óriási lelkesedéssel fogadták a tanítványait a theológusok a lelkes, szív hűrjain finoman játszó, halk szavú szeretet-melodiót. Megint nőtt tisztelőinek már így is hatalmas tábora.

— **A Bethlen Gábor Szövetség jubileumi közgyűlése** ápr. 10-én volt Budapesten. — Megjelent az ünnepi közgyűlésen *Farkasfalvi Farkas Géza* egyházkerületi főgondnok és *dr. Bethlen Pál gróf* sárospataki főiskolai világi gondnok is.

— **Incze Gábor** budapesti vallás tanár a Megyerre kirándult theológus ifjúságnak igen kedves, zamatos magyarságú előadást tartott erdélyi utazásáról. Főbb állomásait érintette útjának és elmondotta kedves, megkapó élményeit, melyek hol könnyeket csaltak a szemekbe, hol ökölbe merevítették kezünket. Az elrabolt testvéréről beszélt, a rablók kegyetlenségéről és kulturálatlanságáról, a némán tűrő és szenvedő rabokról, a hamu alatti parázsról, a nagy visszavágyásról. — Többek között azt mondta: „egy nép sem él örökké, nem lehet tudni, mi van megírva a magyar népről, de most egy a kötelesség: dolgozni szakadásig, minden erőt bele kell adni a munkába, vagy élünk, vagy halunk. Ha meghalunk, legalább megsajnálunk, ha élve maradunk, még erősebbekké válunk, mert a magyar nép olyan értékeket hordoz, hogyha nyelvünk nem volna olyan nehezen fordítható, csodálkozva bámulná meg a világ a magyar képességet, értéket és erőt.“ Igen meleg fogadtatásban részesült az égő szívű magyar.

— **Dr. Marton János** professzor ápr. 15-én Budapestre utazott a konventi ülésekre.

— **Hangverseny Sárospatakon.** Napi mindennapi élményben volt része Sárospatak

és környéke zenkedvelőinek április 15-én. A tanítóképző dísztermében tartották Keömley Bianca és Koncz János egyetlen hangverse-nyüket. Az európai hírvű művész igazi mű-élvezetet szerzett a résztvevőknek. A műsor első felében klasszikus darabok interpretálá-sával aratott nagy sikert. Keömley Bianca nagyszerű művészi énekét pedig hosszantartó tapssal hálálta meg a közönség. Az egyes számokat Szabó Ernőné zongorakiséréte tette még értékesebbé. Csak köszönetet mondha-tunk azoknak, akik e hangverseny megren-dezésével ilyen felejthetetlen élményt szerez-tek a megjelenteknek.

— **Virágh Sándor**, külmisziói titkár itt járt Patakon s a teológus ifjúságnak a kül-miszióról előadást tartott; újra lejön a jövő hónapban, hogy folytassa külmisziói elő-adás sorozatát. Tág horizontokat nyitott meg előadásával és felbuzdította a lelkeket a nagy felelősségre, melyet Krisztus bízott a tanít-ványokra Igéjével: Elmenvén, tegyetek tanít-ványokká minden népeket. . . az Uré a föld és annak kereksége.

— **Gimnáziumunk érettségi biztosai.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter az érettségi vizsgálatokra kormányképviselőül a pataki gimnáziumba Ravasz Árpád tankerületi fő-igazgatót küldte ki

— **Vargha Gyula** nyug. ref. lelkész 138 székely falu monografiáját gyűjtötte össze. E nagyon értékes munkára felhívjuk olvasóink figyelmét. Különösen azokét, akik a magyar falu nevelői. Egy népet igazán nevelni, a falu népét, szokásait, hibáit, értékeit meg-ismerni és becsülni csak úgy lehet, ha is-merjük történelmi multját.

— **Az egész magyar életet érdeklő konferencia** zajlott le április 20 és 21-én a budapesti theol. akadémián. Az egyke ügye volt a konferencia főtárgya. Dr. Ravasz László püspök vezetése alatt egyházunk és nemze-tünk legértékesebb emberei tarták fel az égető sebeket és keresték a betegség okait. Mikor lesz már meg az orvosság e nemzet élet-gyökerét rágó betegségre? Az evangéliummal megtelített nemzeti élet adhatja ezt meg-csupán.

— **Százhusz pataki diák** dalától volt hangos április 16-án a zöldbe boruló Csonka-Hegyalja. Hatalmas szám ez, ha tekintetbe vesszük, hogy nem kötelező iskolai kirán-dulásról volt szó, hanem önként vállalkozók csapata indult a hegyekbe. Ezek a fiúk észre-vették, hogy mily gyönyörű szép ez a Csonka-Hegyalja, melynek vulkánkúpjai olyan kilátást adnak, amit a Mátra, Bükk csúcsain álló turista is megirigyelhetne. Az öregcserkészek Radványvölgy-Nyilazóbánya-Somhegy-Nyúl-kút irányban cserkésztek. A tanítóképzős cserkészek a Sinkatető-Eszkála közti gerinc út megtevésével úgyszólván eddig ismeretlen terepet jártak be. A gimn. cserkészcsapat Pusztadélón tartotta meg ujoncfogadalmi ün-nepélyét, utána Gáborkúton ebédelték. A kis-internátus tagjai sem maradtak el a kirán-dulók mögött: felmentek a Magoshegyi kí-látóba, honnan a kisdíjakok bámuló szeme 31 községet számlált meg. Kirándultak még a tanítóképző SDG tagjai és több diákcso-port. Az istentisztelet megtartása szinte ideá-lis rendben és szépséggel folyt le a beosztott kiránduló theologusok révén. Istené legyen a dicsőség ezért a szép napért! Itt is hálás köszönetet mondunk a konviktus vezetősé-gének, hogy jó és bő eledel adásával lehe-tővé és kellemessé tette számunkra a kirán-dulás lefolyását. (hó.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

K. J. Sajószentpéter. Nagy köszönet-tel fogadjuk, Testvér, írását. A paraszttest-vérnek a még egészen el nem szakadt pa-raszt testvér küldi a legforróbb paraszt kéz-szorítást. Hála érte Istennek!

H. K. G. Sajnos, elkésett, mert még egy számot fogunk hozni s akkor már minden hely betelt Visszaküldjük. Szíves üdvözlét!

Kiadóhivatali vezetők: Kovács István és Fürjész István.

Kiadja: a főiskolai Ifjúsági Egylet.

Nyomtatta: Kisfaludy László
a ref. főiskola betűivel, Sárospatakon.

KONCZ FERENC, SÁROSPATAK

LORÁNTFY U. 8. CIPŐÜZEM ÉS CIPŐKERESKEDÉS SAJÁT HÁZII

Küiben
mértékosztály!

! A díjakig évek óta!
felkerült cipésze

Megrendelésre készíti elsőrendű férfi-, női- és gyermek-, egyszerű és divatcipőket, orthopédcipőket, cserkész- és mindennemű sportcipőket vízhatlan minőségben, **szolid árak** mellett. **Javítások** gyorsan és gondosan eszközöltetnek!

Állandó raktár férfi-, fiú- és gyermekcipőkben, papucs- és házcipőkben, cipőapoló és vízhatlan szerekben; minden létező színben legjobb minőségű **cipőkrém, lack-olaj, cipőfestékek**; vadász- és sicipőkhöz **cethalcipőzsinór**; alacsony természetűeknek **belső sarokemelő**; elsőrendű **cipőzsinór**; fájóslábúaknak **ludtalg-betét** és mindennemű talpbetét-különlégségek!

Vidéki megrendelések azonnal eszközöltetnek!

FIGYELEM! FIGYELEM!

Ha olesón és divatosan akar öltözködni, úgy ruháját

Feldmann Jakab férfiszabó

elismerett szabóműhelyében varrassa, Sárospatak, Kossuth-utca 21. szám, az udvarban. Műhelyemben a legujabb divat szerint készül **utcal-, alkalmi és egyenruha, továbbá téll-, átmeneti, raglán sib. kabátok.**

Minden e szakmába vágó munka a legpontosabban és jutányosan készül.

DIÁKOKNAK ÁRKEZVEZMÉNY.

FIGYELEM! FIGYELEM!

Czeizler Izidor

divatüzletében

Sárospatakon állandóan beszerezhetők:

**férfi és női
divatáruk,
piperecikkek,
rövidáruk,
katonai
felszerelések,
előírástos diák-
egyenruházati
cikkek.**

JUTÁNYOS ÁR.

Alapítva: 1906-ik évben.

MÜLLER ÁRMIN

szövet, selyem úri és női divat-nagyáruház

SÁROSPATAK.

Minden létező férfi és női ruházati cikkek legolcsóbb beszerzési forrása!!!

Férfi szövetek minden létező árban és minőségben, divat selymek, szőnyegek, paplanok, átvétők, függönyök, linoleumok. Férfi divatáruk: kalapok, ingek, nyakkendők, soknik, harisnyák, zsebken-dők óriási választékban. Vászoni árak, férfikalapok, bőrkeztyűk és esőernyőkben gyári lerakat.

STERN IGNÁC URI SZABÓ

*Uj öltönyöket mérték szerint készít. Kopottakat újakká varázsol.
Fest, tisztít, javít, vasala lehetőleg olcsóbb áron.*

Nyomtatványok

izléses kivitelben jutányos áron készülnek

a **FŐISKOLAI KÖNYVNYOMDÁBAN.**